

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obsah dokumentu má informatívny charakter

160/1998 Z.z.

E INFORMACIJA

**Le Ministerstvosťar vaš o avrone buťa Slovakijakero republikakero
O Ministerstvosťar vaš o avrone buťa Slovakijakero republikakero del e
informacija, hoj 1. februariste 1995 sas andro Štrasburg phundrado pro
podpisos o Ramcovo dovakeriben te arakhel o nacijonalna minoriti. Vaš e
Slovakijakeri republika o dovakeriben sas podpisimen 1. februariste 1995.**

E Narodno rada Slovakijakera republikakeri lačhardas o dovakeriben prekal e peskeri deklaracija g. 128 le 21. junostar 1995 a o prezidentos Slovakijakero republikakero les ratifikindas 14. juloste 1995. O dovakeriben chudfas e zor 1. februaristar 1998 prekal o artiklos 28 par. 1.

O RAMCOVO DOVAKERIBEN

te arakhel o nacijonalna minoriti

O džene thema andre Rada Europakeri the aver thema, save hine o signatara andro kada ramcovo dovakeriben, dikhen oda, hoj o res andre Rada Europakeri hino te resel bareder jekhipen maškar o lakere džene the te arakhel the realizinel o ideala the o principi, save hine o jekhetano barvalipen so lenge ačhel, dikhlo pre oda, hoj jekh maškar o droma sar te resel oda res hin the te arakhel a buter te vazdel o manuškane čačipena the fundamentalna slobodi,

kamas te kerel avka, sar pes phenel andre Deklaracija khatar o šerutne andal o thema the o rajipena andal o džene thema andre Rada Europakeri lačhardo 9. oktobriste 1993 andre Viedeň,

mangas andre amari phuv te arakhel o nacijonalna minoriti, lengeri eksistencija,

dikhlo pre oda, hoj e phari europakeri historija sikađas, hoj te arakhel o nacijonalna minoriti hin o musaj vaš e stabilita, demokratikano bi dar the smirom pre kada kontinentos,

dikhlo pre oda, hoj o pluralitno the čačikanes demokratikano khetañiben musaj na ča te rešpektinel e etnicko, kulturno, čhibakeri the pafabnaskeri identita sako dženengeri andal e nacijonalno minorita, no the te kerel o adekvatna kondiciji save dena le dženenge te sikavel, te likerel the vazdel kadi identita,

dikhlo pre oda, hoj te vazdel e tolerancija the o dijalogos hino o musaj vaš oda, hoj e kulturno diverzita šaj te avel o inštrumentos na vaš o ulavipen, aľe o barvalipen andro sako khetañiben,

dikhlo pre oda, hoj te kerel e tolerantno the prosperitno Europa pes na kerel ča prekal e kooperacija maškar o thema, no kampil the e prekal hrañično kooperacija maškar o lokalna the regijonalna organa bi o došalipena pre ustava the phuvakeri integrita andro sako them,

dikhlo the pro Europakero dovakeriben te arakhel o manušikane čačipena the fundamentalna slobodi the pro protokoli paš oda,

dikhlo pro musaja save hine te arakhel o nacijaalna minoriti učharde andro dovakeribena the deklaraciji khatar e Organizacija Jekhetane nacijaengeri the andro dokumenta andal e Konferencija vaš e bi dar the kooperacija andre Europa, nekh buter andro Kodansko dokumentos 29. junostar 1990,

kamas the mangas te kerel o principi, save musaj te rešpektinel, the lendar kerde o musaja kaj pes te resel andro savore džene thema the andro ola thema, save šaj te uštaren andro oda dokumentos, lačo arakhipen vaš o nacijaalna minoriti the čačipena the slobodi save phiren ole minoritenge andre legislativno them, le rešpektoha ki e themeskeri suverenita the phuvakeri integrita andro thema,

peskere mangipnastar kamen te kerel o principi thode andro kada ramcovo dovakeriben prekal e andre themeskeri legislativa the adekvatno rajipnaskeri politika,

pen dovakerde avka:

KOTOR I

Art.1

Te arakhel o nacijaalna minoriti the o čačipena the o slobodi vaš o manuša save phiren ole minoritenge hino o integralno kotor andro maškarmutno arakhipen vaš o manušikane čačipena a chudel o than andre maškarmutni kooperacija.

Čl.2

O principi andro kada ramcovo dovakeriben pen likerena andro lačo pařaben, andro achaluviben the tolerancija the andre harmonija le principenca vaš o lačo pašipen, lačo amalipen the e kooperacija maškar o thema.

Čl.3

1. Sako manušeske andal e nacijaalno minorita phirel o čačipen slobodno te lel avri, te pes pre leste dikhela sar pro džen andal e nacijaalno minorita, vaj na, a olestar vaj olestar, hoj pherđarela peskere čačipena pal oda, so peske avri lela, leske našti te kerel nisave doša.

2. O manuša andal o nacijaalna minoriti šaj avri keren peskere čačipena the slobodi save avri aven andal o principi phende andro kada ramcovo dovakeriben individualno, no the jekhetanes averenca.

KOTOR II

Art.4

1. O seri hine phandle ki oda, hoj musaj te del e garancija le manušenge andal o nacijaalna minoriti te likerel o čačipen vaš e sajekh pozicija anglo zakonos the sajekh arakhipen le zakonostar. Prekal kada pes na mukhel nisavi diskriminacija ačhadĩ pre oda, ko phirel ke nacijaalno minorita.

2. O seri pen phanden ki oda, hoj odoj, kaj oda kampela, kerena adekvatna uštara ki o res te pomožinel andro savore sferi andro ekonomicko, khetañibnaskero, politicko the kulturno dživipen te resel pherdī the efektívno sajekh pozicija maškar o manuša andal e nacijonalno minorita the o manuša andal e majorita. Vaš oda prindžarena adekvatno mištes o špecijalna kondiciji le manušengere andal o nacijonalna minoriti.

3. O uštara kerde andre harmonija le paragrafoha 2 pen na dikhena sar o diskriminačno aktos.

Art.5

1. O seri pen phanden ki oda, hoj kerena so kampil, hoj o manuša andal o nacijonalna minoriti šaj te likerel the te vazdel lengeri kultura, te likerel o fundamentalna elementi andre lengeri identita, nekh buter lengero pařaben, e čhib, o tradiciji the kulturno barvalipen.

2. Bi o došalipen pro uštara akceptimen prekal e generalno integračno politika penge o seri na mukhena te kerel e politika vaj o uštara vaš e asimilacija le manušengeri andal o nacijonalna minoriti anglo olengero mangipen a arakhena len anglo savore procesi save lidžana ki e asimilacija.

Art.6

1. O seri vazdena e tolerancija the interkulturno dijalogos a kerena o efektívna uštara te vazdel o rešpektos the ačařuviben the e kooperacija maškar o savore manuša save bešen andre lengeri phuv bi te dikhlo pre lengeri etnicko, kulturno, čhibaker vaj pařabnaskeri identita špecijalno andro sikhřuviben, kultura the mediji.

2. O seri pen phanden te kerel o adekvatna uštara te arakhel le manušen, save šaj te peren andro daravipen vaj diskriminacija, na kamiben vaj mariben vaš lengeri etnicko, kulturno, čhibakeri vaj pařabnaskeri identita.

Art.7

O seri kerena avka, hoj pes te likerel o rešpektos ki o čačipen savo phirel sako manušeske andal e nacijonalno minorita pre sloboda vaš o smirom kidipen, e sloboda vaš e asocijacija, e sloboda vaš o lav the sloboda vaš o gindipen, vodakero pařaben the pařaben.

Art.8

O seri pen phanden ki e akceptacija, hoj sako manušeske andal e nacijonalno minorita phirel o čačipen te džal pal o peskero pařaben vaj religija, a te vazdel o religiozna inštituciji, organizaciji the asocijaciji.

Art.9

1. O sera pes zaphanden te lel vaš peskero , kaj pravos pro biphandlipen sako jekhe manušeske khatar nacijonalno cikñibnaskeri grupa zaučarel thaj biphandlipen oda kaj šaj phenel peskero nazoros thaj lel inofrmaciji, gindura andre peskeri dajakeri čhib, nacijonalno cikñibanskeri čhib. Andre kada leskero pravos pes našti zathovel

o themakere urada thaj bijo oda kaj kezdinen o themakere hrañica. O sera andre peskero pravne porjadka zaučharen thaj oda kaj kajse manuša save hine khatare cikne nacijakere grupi te naačhen šoha diskriminimen dromeste ko mediji.

2. Nič andre kada ramcovo dovakeriben pes kotoreha 1, nakerel avka kaj pes varesar te maren sera, varesava dikriminacijha u objektivno kriterijenca šaj mangel licencija pro hangašne, rozhlasoskere thaj televizijakere visjelaña vaj pro lovakero podñikiben andre kinematografija.

3. O seri nakerena varesave ačhade prekažka manušenge save hine peskero statusoha khatare nacijakeri cikñipnaskeri u kamen te keren peskere tlačove – ušagoskere, magazinioskere mediji. Čačikano pikerdo hakajoha palo hangoskero, rozhlasseskero thaj televizijakero visjelañis zaučharel možnošfaha avka sar oda phenel o ramcovo dovakeriben – kontratktos, kotoreha 1, kaj manušenge save hine peskero statusoha khatare nacijakeri cikñipnaskeri, kaj peske šaj keren thaj zaučharen pes pesker medijenca.

4. Andre kada ramcovo dovakeriben pes thaj irinel kaj o sera len vašo o manuša save hine peskero statusoha khatare nacijakeri cikñipnaskeri ajse opatreñja kaj pes lenge lovkeder te dochudel ko mediji u thaj pre podpora la tolerancijake thaj kulturno pluralitake.

Art.10

1. O sera pes zaphandel jekhkhetanes oleha kaj sako jekh manušes – osoba savi hiñi khatare cikneskere nacija hi hakaj ko irindo thaj vakerdo biphandlīpnaha te zaučharel pes peskere nacijakero cikñipnaskeri čhibaha, khere thaj pre verejnošfa.

2. Andro oblasfa save tradičnes vaj bareder počtoste bešen manuša save hine peskero statusoha khatare nacijakeri cikñipnaskeri, te kala manuša pal kada mangel u te oda o mangavipen hino zaučhardo dživipnaskere čačipnaha, o sera kerena savoro prejkalo oda, kaj pse kasje podmjenki, save kerena than osleske kaj pes e nacijakeri cikñibanskeri čhib andre komunikacija kale manušenge le administrativno organenca te zarakinel pro efektivno lačhariben. Sako jekheske manušeske savo hino khatare cikneskere nacija, mušinel te el infomimen čhibaha savaha achaľol, palo o dovoda savendar la line andre bertena, u pal sako jekh rakimen obviñiben khe late, thaj palo hakaj saveha hino zaučhardo pre peskeri obhajoba, čhibaha nacijakera cikñipnaskeraha, savake achaľol, te kampil dochudel kajso manuš thaj le translatoris - tlmočnikos.

Art.11

1. O sera pes zaphandel jekhkhetanes oleha kaj sako jekh manušes – osoba manuša savi hiñi peskero statusoha khatare nacijakeri cikñipnaskeri hin zaučhardi hakajoja, ko pes šaj te zaučharel šukaribnaha pro peskero eršejno thaj dujto nevos (nevos palo o dat) čhibaha nacijakera cikñipnaskeri thaj hakaj ko oficjalno zaučharipen le postupenca, save lenge rakinel o hakajeskero sistemas.

2. O sera pes zaphandel jekhkhetanes oleha kaj sako jekh manuŝes – osoba savi hiŝi khatare cikneskere nacija hi hakaj ko oda kaj te el les označeŝjos, iribnaskere neva thaj avera informaci, privatno charaketrostar prejkalo verejno nipos.

3. Andro oblasfa, themakre kotoreskere save tradičnes vaj bareder počtoste beŝen o manuŝa save hine peskero statusoha khatare nacijakeri cikŝipnaskeri, o sera zaučharde hakajoha, u odoj kaj pes oda ŝaj kerel, the kaj peren jekhetane dovakeribena maŝkar aver ŝtati, osobitno podmjenkenca kerena savoro avka kaj pes o vičiŝibena – neva ko tradično thana, ulica thaj avera thaneskere vičibena prejkalo manuŝa te irinen čhibaha nacijakeri cikŝipnastar, the kajso iriben lenge kamen jon korkore o manuŝa save hine peskero statusoha khatare nacijakeri cikŝipnaskeri.

Art.12

1. Odoj kaj pes oda ŝaj kerel, o sera len ke peskero opatreŝja andro siklavibnaskere kotora thaj andro viskumno ke podpora vaŝo o prindžaripen ke kultura, historija, čhib thaj Devlikano paŝaben peskere nacijonalno cikŝibena thaj baredere nipstar, la majoritatar.

2. Andro phandlavipen pre kada o sera thaj keren varekeci možnoŝta prejaklo siklade- učitela, keren than kaj pes ŝaj dochuden ko keŝvi u ažutinena ke kooperacijaj maŝkaro učitela thaj sikhlfarde – žjakenge butedera komunetendar.

3. Andro phandlavipen pre kada o sera thaj keren zoraŝipen podmjenkenca ko siklavipen ke edukacija preo butedera stupŝa vaŝo o manuŝa save hine peskero statusoha khatare nacijakeri cikŝipnaskeri.

Art.13

1. Andro phandlavipen pre kada soduj sera andro siklavipnaskero sistemas zaučharena oleha kaj le manuŝen nacijakere cikŝipnastar hin hakaj pro zaučharibnaskero bufake thaj la prevackake peskere privatno zarjačnenge pre edukacija thaj odborno richtipen.

2. Andro phandlavipen pre kada hakaj pes naujon kalestar ŝisave lovakere phandlipena.

Art.14

1. O sera pes zaphandel jekhkhetanes koda kaj sako jekh manuŝ statusoha nacijakeri cikŝipnaskeratar hino zaučhardo hakajoha te sikhlfol pes peskeri dajakeri čhib,khatar peskeri cikŝipnakseri nacija.

2. Andro oblasfa, themutne thaneskre save tradičnes vaj bareder počtoste beŝen o manuŝa save hine khatare cikneskere nacija, pes o sera dothode kaj sikhlfardo sistemas, te les kamena manuŝa save hine peskero statusoha khatare nacijakeri cikŝipnaskeri, kerena jekhetanes savoro vaŝ oda kaj pes ŝaj kala manuŝa dochudena ko sikhflavipenandre peskeri dajakeri čhib.

3. Andre kada ramcovo dovakeriben pes kotoreha 2 kerena kala ustanovibeŝa bijo oda kaj pes vareso te mosarel, te ačhel pes varesavo binos paŝ sikhflavipen andre kadi čhib.

Art.15

O sera pes zaphandel jekhkhetanes koda kaj mušinen te keren ajse podmjenki save zaučarena than manušenge save hine peskero statusoha khatare nacijakeri cikñipnaskeri andro kulturno, spoločensko thaj lovakero – ekonomicko dživipen, avka thaj pro than verejno dživipnaskere kotorendar.

Art.16

O sera pes zaphandel jekhkhetanes, thaj pes chuden zorales opatreñendar, saveca bi pes šaj čerinenas o počta manušenge oblasfenge, themutne thenskerenge save tradičnes vaj bareder počtoste bešen manuša save hine peskero statusoha khatare nacijakeri cikñipnaskeri u save bi kamenas te kerel bibachtalipen te phageren o hakaja thaj o slobodi save hine zakotvimen andre kada ramcovo dovakeriben.

Art.17

1. O sera pes zaphandel jekhkhetanes oleha kaj pes narakinena andro hakajakere manušenge save hine khatare cikneskere nacija save kerena jekhetañiben šukaribnaske ke bufi, kooperacija aver manušenca khatare themutne thana palo hrañica Slovačiko republikake, ajse bufa save o hakaj domukel, ole manušenca save dživen andro aver themi, nek buteder andre asje savenca len rakinel pro jekhetañiben e etnicko, kulturno, čhibakeri vaj pařavibnaskeri ko Del jekhetaneskeri identita vaj jekhetaneskero kulturno bravañipen.

2. O sera pes zaphandel jekhkhetanes oleha kaj pes narakinena andro hakajakere manušenge save hine peskero statusoha khatare nacijakeri cikñipnaskeri, kaj naphirkerena pro aktivita nagavermentoskero organizacijenge, sar pre nacijonalno, avka thaj pro maškarmutne urovña.

Art.18

1. Odoj kaj oda kampel, pes o sera dothote kaj kerana savoro avka kaj kerena duj serašne thaj buteder serašne kontrakta avere themenca, akcentoha pro ola save hine ke Slovačiko republika pašederes, avka kaj te keren merkipen, te zaučaren bezpečnostaha ole manušen save hine peskere statusoha khatare nacijakeri cikñipnaskeri.

2. Odoj kaj ela šukares zaučardo o than podmjenkenca ke lači kooperacija, jekhetañi bufi aver themenca, odoj lena o sera jekhetañibanskere opatreñja ke kajsi bufi.

Art.19

O sera pes jekhetanes zaphanden ko respektos thaj učariben principenca save hine zaphandle andre kada ramčošno dovakeriben, o kontrakto vakerel kaj odoj kaj oda kampela lena vaš peskero čak ajse phageripena, reštrikcija vaj derogaciji save avri aven khataro maškar themutne hakajeskere dokumenta, eršejnoha ola andro Evropikano kontrakt palo o manušakere hakaja thaj funadamentalno sloboda, the kala varesar ačhen pro jekhetañiben le hakajenca thaj slobodenca kale principendar.

KOTOR III

Art.20

Pašo lačhariben le hakajenge thaj le slobodenge save keren jehetañiben le zasadenca andre phandle kale ramcošno dovakeribnaha kaj manuš savo hino peskero statusoha khatare nacijakeri cikñipnaskeri rešpektinela andre themutno hakajeskero sistemas thaj hakaja avere manušenge, pro eršejñiben ola hakaja savenca hine zaučharde manuša save hine peskero statusoha khatare nacijakeri cikñipnaskeri.

Art.21

Nič andre kada ramcovo dovakeribenpes naši phenel avka, hoj oda phandel o hakaj te thovel pes andre varesavi bufi abo te kerel vareso, so hin mamuj le bazalno zasadenca andro maškarthemutno hakaj, u nekbuter la zvrchovano nabangipnaha, thaneskero jekhetañibena u politikane štatenge nabajipena.

Art.22

Nič andre kada ramcovo dovakeriben pes na lela andre godi avka, hoj oda marelas abo demadelas ola manušengere hakaja u bazalno slobodi, save šaj te chuden pes le hakajenca andre akharsavi zmluvakeri seraha abo sakoneha avreha dothovibnaha, savo hin sar zmluvakeri sera.

Art.23

Hakaja u slobodi so hine chudle andre bufa andre akada ramcovo dothoviben, te hine chudne andre akala kotera andre Europsko dothoviben pal o manušengere hakaja abo protokola ke leste, pes achalona andre jekh drom le Europsko dothovibnaha pal o manušengere hakaja abo le protokolenca so hine paš leste.

KOTOR IV

Art.24

1. Kidipen ko ministri andre Europakeri Rada dikhela, sar o phandle seri keren akada ramcovo dothoviben.
2. Seri, save nane sar manuša andre Europakeri Rada, pes chuden pro implementačno mehanizmo avka, sar pes phenela.

Art.25

1. Andro jekh berš khatar koda sar chudña zor akada ramcovo dothoviben vaš e zmluvno sera akaja zmluvno sera dela le generalno tajomñikoske andral Europakeri Rada pherdī informacija pal o legislativne u avera bufa save pes kerde vaš koda te pherarel pes o dine lava so hine phandle andre akada ramcovo dothoviben.
2. Sako sera dureder dela le generalno tajomñikoske andro dino časo u akharkana la o ministrengero kidipen mangela dela aver informacija, sava hin zor pre koda te kerel pes akada ramcovo dothoviben.
3. Generalno tajomñiko del le Viboriske vaš o ministra informaciji save mangel avka sar phenel akada arto.

Art.26

1. Pa škoda sar pes rezultativen o rezultata save kerde o seri vaš koda te keren pes o zasadi so hine thode andre kada ramcovo dothoviben le Viboriske vaš o ministri pomožinela o poradno vibori, andre savo avena o raja so hine bare manuša pro bajipen pal o nacijakere cikñibena.

2. Sar hin kerdo o poradno vibori u leskero vakeribnaskero dothoviben phenel o Vibori vaš o ministra andre jekh berš pal koda sar chudela zor akada ramcovo dothoviben.

KOTOR V

Art.27

Akada ramcovo dothoviben hino puterdo pre koda te podpisinen le o štati so hine andre Rada vaš e Europa. Ži koda mi chudela zor avela akada dothoviben puterdo pre koda te podpisinel le akharsavo aver štato, save pre podpisis vičinel o Vibori vaš o ministri. Hino tel e ratifikacija, te len les abo te schvalinen les. Ratifikačne lila, lila pal koda hoj len les abo schvalinen les avena thode paš o generalno tajomñiko andre Rada vaš e Europa.

Art.28

1. Akada ramcovo dovakeriben chudela zor andro angutno dñives andro čhon, savo džal pal o mulinde trin čhona khatar o dñives, kana o dešuduj membroskere štati andral Rada vaš Europa phende hoj den o lav hoj hine phandle le dovakeribnaha avka sar phenel o arto 27.

2. Vaš sako jekh člensko štato, savo phenela hoj mangel te avel phandlo le dovakeribnaha, chudela zor akada ramcovo dovakeriben andro jekhto dñives andro čhon, savo džal pal koda sar mulinena trin čhona palal o dñives kana pes thode o ratifikačno lila, kana pes lile o lila abo kana pes diña lenge zor.

Art.29

1. Pal koda sar chudela zor akada ramcovo dovakeriben u pal koda sar pes dothovena o zmluvne štati šaj o Vibori pre Rada vaš Europa predal kada hoj lile o rezultato savo den o nekbuter manuša avka sar phenel o arto 20 litera d) Štatuto Rada vaš Europa te vičinel akharsavo načlensko štato so nane andre Rada vaš Europa te podpisinel akada dovakeriben avka sar phenel o arto 27 u mek avka na kerđa, u akharsavo ave načlensko štato, te pes phandel ko dovakeriben.

2. Vaš sako jekh štato, savo uštarel ko ramcovo dovakeriben, chudel akada dovakeriben zor andro angutno čhoneskero dñives, savo džal pal o mulinde trin čhona khatar o dñives kana diñe o dokumento pal o uštarijen le generalno tajomñikoske andral Rada vaš Europa.

Art.30

1. Sako šato šaj paš koda sar podpisinel abo del o ratifikačno lila, lila so phenel hoj lile abo rezultatinde te phenen peske jekh abo buteder thana, vaš save maškarmutne keribena lel bajo u pre save lel zor akada ramcovo dovakeriben.

2. Sako štato šaj akharkana te del rezultato savo bičhavel le generalno tajomňikoske pri Rada vaš Europa te buchľarel akada ramcovo dovakeriben pre akharsavo aver than so hino thodo andre akada vičiňiben. Ramcovo dovakeriben chudela zor ko akada than andro angutno dïves, savo džal pal o mulinde trin čhona pal o dïves, kana o generalno tajomňiko lija akada vičiňiben.

3. Sako vičiňiben savo sas kerdo avka sar phenen o part 1 u 2 pes šaj čhivel tele, te džal pal o akharsavo than so hino thodo andre akada vičiňiben, u hino bičhado le generalno tajomňikoske. Oda hoj čhivel pes tele chudela zor andro angutno dïves, andro čhon, savo džal pal o mulinde trin čhona le dïvesestar, kana o generalno tajomňiko lija akasi informacija.

Art.31

1. Akharsavi sera vaš o dovakeriben šaj akharkana murdarel akada ramcovo dovakeriben avka hoj bičhavel informacija le generalno tajomňokoske andre Rada vaš Europa.

2. Akada murdardo lil chudela zor andro angutno dïves andro čhon, savo džal pal koda kana mulinena šov čhon le dïvesestar, kana o generalno tajomňiko leja akaja informacija.

Art.32

Generalno tajomňiko andre Rada vaš Europa del informacija savore štatonge save hine andre Rada vaš Europa, aver zmluvno serenge u savore štatenge, save uštarde ko akada ramcovo dovakeriben,

a) sako podpisi,

b) te garuvel sako jekh ratifikačno lil, lil pal koda hoj les chudňa, pal leskero rezultato abo pre leskero uštariben,

c) dïves kana chudel zor akada ramcovo dovakeriben avka sar phenel o arto 28, 29 u 30,

d) aakharsavi aver bufi, informacija abo vakeriben pal kada ramcovo dovakeriben.

Pro baripen kaleske podpisinde, save sas pre kada godaha lile zor, podpisinde akada ramcovo dovakeriben.

Dino andre Štrasburg andro 1. februri 1995 andre anglikaňi u andre francuzikaňi čhib, le soduj lila hin jednako zor, andro jekh lil, save avena thode andro archivo andre Rada vaš Europa. Leskere čačutne duplicitne lila bičhavela o generalno tajomňiko pal Rada vaš Europa savore štatenge so hin andre Rada vaš Europa u savore štatenge, save sas vičinde te uštarel ko akada ramcovo dovakeriben.